

OPLEIDINGSINSTITUUT PPO

VERVOLGCURSUS COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE

DEEL A

GEINTEGREERDE COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE

DEEL B

ACT

SCHEMATHERAPIE

Programma

Maart tot juli 2017
HOOFDDOCENT: DRS. J. DE HOOP

Cursus: **Vervolg cursus Cognitieve Gedragstherapie**

Omvang cursus: 100 uur

Data: donderdagen: 2, 9, 16, 23 en 30 maart 2017
6, 13 en 20 april 2017 (CGT deel A, 50 uur)
4, 11 en 18 mei 2017 (CGT deel B, ACT, 20 uur)
1, 8, 15 en 29 juni 2017 (CGT deel B, schematherapie, 25 uur)
6 juli 2017 (CGT deel B, 5 uur)

Tijd: Bijeenkomst 1 en 7: 09.30 tot 17.30 uur (lunchpauze 13.00-14.00 uur)
Bijeenkomsten 12 t/m15: 10.00 tot 17.15 (lunchpauze 13.00-14.00 uur)
Bijeenkomst 20: 10.00 tot 16.00 uur (lunchpauze 13.00-14.00 uur)
Overige bijeenkomsten: 10.00 tot 17.00 uur (lunchpauze 13.00-14.00 uur)

Locatie: Damsterplein 6, Groningen

Hoofddocent: mw. drs. J. de Hoop

Manager opleidingen: mw. S. van Aalderen MSc

Toetsing:

- 100% aanwezigheid
- actieve participatie tijdens de discussies en de oefeningen
- voorafgaand aan de cursus inleveren van de eigen leerdoelen voor deze cursus
- inleveren van een eigen Cognitief Gedragstherapeutische casus: casusconceptualisatie en behandelplan
- elke cursist houdt een Power Point-presentatie of videodemonstratie van 30 - 45 minuten waarin men demonstreert hoe de methodieken die in de literatuur van die dag centraal staan door hem/haar worden/zijn toegepast bij een lopende behandeling van een eigen cliënt.
- elke cursist bespreekt plenair een eigen casus inclusief analyses en behandelplan, volgens rooster

Inhaalopdracht: bij het niet beantwoorden aan de norm van 100% aanwezigheid wordt een inhaalopdracht verstrekt

Docenten: Mw. drs. J. de Hoop
Drs. D. van der Veen
Mw. dr. J. Wiersma

Mw. prof. dr. K. Schreurs

Dhr. drs. S. van Straten
Mw. drs. J. A. Arendsen-Hein

CGT DEEL A:

Literatuur: (dient te worden aangeschaft (CGT deel A))

Verplicht:

- Beck J.S. (2013), *Cognitieve gedragstherapie, theorie en praktijk*, tweede editie. Uitgeverij Nieuwezijds, Amsterdam. Vertaling Scheen, Wouter. Cognitive Therapy, Second Edition: basics and beyond. New York 2011: Guilford Press: ISBN: 9789057123849 € 49,95
- Beck J.S. (2005), *Cognitieve Therapy for challenging problems, what to do when the basics don't work*, Guilford Press. ISBN 9781609189907. € 28,10
- Wiersma, dr. Jenneke, Schaik, dr. Anneke van, Oppen, prof.dr. Patricia van (2015), *Cognitieve Behavioral Analysis System of Psychotherapy (CBASP) voor de behandeling van chronische depressie*. ISBN 9789036810005, € 34,95

Aanbevolen:

- Stott, R, Mansell, W, Salkovskis, P, Leander, A, Cartwright-Hatton, S (2010), *Oxford Guide to Metaphors in CBT. Building cognitive bridges*. Oxford University Press. ISBN 9780199207497.
- Reijen, J. van, Haans, T. (2008), *Groepsdynamica in gedragstherapeutische en psychodynamische groepen*. Bohn Stafleu van Loghun. ISBN: 9789031353385.
- Hackmann, A, Bennett-Levy J. Holmes E.A, (2011), *Oxford Guide to Imagery in Cognitive Therapy*. Oxford University Press. ISBN 9780199234028.
- Bennett-Levy, J, Butler, G, Fennell, M. Hackman, A, Mueller, , Westbrook, D, (2010) *Gedragsexperimenten in cognitieve therapie*. Handboek. Uit. Pearson, Amsterdam. ISBN 9789026522253.

Overige literatuur wordt op Nestor gezet.

CGT Deel B (ACT en Schemagerichte therapie)

Verplicht:

- Jansen G., Baten T. (2014). Time to ACT! Het handboek voor professionals. Zaltbommel: Uitgeverij Thema.
- Young, J.E., Klosko, J.S. & Wiersma, M.E. (2013). Schemagerichte therapie. Handboek voor therapeuten. Bohn Stafleu van Loghun, Houten.
- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2010). Schematherapie bij borderlinepersoonlijkheidsstoornis. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

BESCHRIJVING VAN DE CURSUS:

In de cursusmodule Geïntegreerde Cognitieve Gedragstherapie (CGt) deel A, is het doel de algemene kennis met betrekking tot CGt verder te verdiepen en te verbreden.

De cursus wil geen herhaling zijn van de basiscursus die de meesten in de GZ-opleiding gedaan hebben (en sommigen ook daarbuiten bij docenten van naam). Daarom beginnen we met het inventariseren van het niveau van de basiskennis van CGt, zodat we niet onnodig in herhaling vallen, maar zo nodig eventueel wel zaken kunnen oprispen, en van de leerdoelen van de cursisten. Er is veel ruimte voor eigen inbreng.

In de basiscursus heb je misschien geleerd dat CGt staat voor klachtgericht behandelen, waarbij ruimschoots geput kan worden uit evidence based behandelprotocollen. Als psychotherapeut en klinisch psycholoog behandel je patiënten met meervoudige en complexe problematiek. Dat vraagt van de therapeut flexibiliteit en creativiteit. Het vraagt ook van je dat je vaardig bent in het aangaan en hanteren van een goede therapeutische relatie en met name dat je die relatie kunt gebruiken in het bewerkstelligen van de therapie-doelen. Daar wordt dan ook steeds in de bijeenkomsten aandacht aan besteed.

Je leert in deze cursus hoe je recht kunt doen aan je patiënt én tegelijkertijd doelgericht binnen het gedragstherapeutische proces kunt behandelen.

We starten met waar het ooit begon, bij Beck, en volgen de ontwikkeling van CGt tot en met de huidige geïntegreerde cognitieve gedragstherapie, waarbinnen veel ruimte is voor interventies vanuit andere referentiekaders. Wat maakt dat het CGt is of blijft?

Dat betekent concreet o.a. dat we naast de cognitieve interventies op de diverse niveau's en de socratische dialoog aandacht besteden aan imaginaire technieken en het gebruik van metaforen. Het uitvoeren van CGt in de groep komt aan de orde. Nieuwe ontwikkelingen, soms nog in experimentele fase, worden besproken.

Een bijeenkomst wordt gewijd aan een (voor Nederland) relatief nieuwe behandelvorm voor persisterende depressie: CBASP. CBASP is bij uitstek een voorbeeld van een specifieke vorm van CGt bij patiënten die van eerdere CGt en/of medicamenteuze behandeling onvoldoende of slechts tijdelijk hebben kunnen profiteren. CBASP vraagt bijzondere psychotherapeutische vaardigheden.

Na deel A van de CGt-vervolgcursus heb je kennis en vaardigheden opgedaan over hoe je patiënten met complexe problematiek behandelt binnen een cognitief gedragstherapeutisch kader. Dat betekent dat je je kennis over de leertheoretische principes hebt verdiept, dat je vaardiger bent geworden in het toepassen van cognitief gedragstherapeutische interventies, dat evidence based werken een vanzelfsprekendheid is geworden, kortom dat het hebt begrepen wat het cognitief gedragstherapeutisch proces is.

Je hebt geleerd dat geïntegreerde cognitieve gedragstherapie een groot speelveld biedt waarbinnen je als psychotherapeut oneindig kunt variëren en doeltreffend kunt behandelen.

Na deze verbreding kun je je opleiding vervolgen met verdieping van specifieke vormen van aanpak binnen de CGt in deel B: met de ACT-cursus en met Schematherapie. In totaal voldoe je dan aan de eisen van 100 uur vervolgcursus vereist voor het lidmaatschap van de VGt.

BLOK: COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE

DOCENT: J. de Hoop

Bij aanvang van de cursus vragen wij van iedere cursist om een casus uit te werken in de vorm van het beschrijven van een kort vignet. Daarbij wordt over deze casus tevens een casusconceptualisatie (CCC) ingeleverd en *ook* de FunctieAnalyse (s) en Betekenis Analyse (s) en een Holistische Theorie (HT).

Deze casus dient ingeleverd te worden tijdens de **tweede** bijeenkomst.

Voor elke bijeenkomst dien je:

- de literatuur te lezen
- eigen casuïstiek mee te nemen t.b.v. de technieken van die dag

Daarnaast in elke bijeenkomst:

- bereiden één of twee cursisten volgens het in de eerste bijeenkomst vastgelegde rooster een Power Point-presentatie of videodemonstratie voor over de literatuur van die dag welke in relatie gebracht wordt met eigen casuïstiek
- bespreken twee cursisten van eigen casuïstiek het gedragstherapeutisch proces, waarbij ook de analyses en het behandelplan aan de orde komen.

Tijdens elke sessie wordt zoveel mogelijk praktisch geoefend, soms plenair, meestal in kleine groepjes.

Tijdens de bijeenkomsten zal gebruik worden gemaakt van de demonstratie DVD's:

- "Cognitieve therapie: Socratische Dialoog" van Remco van der Wijngaart en Reinier Kreutzkamp.
- "Fine Tuning Imagery Rescripting van Remco van der Wijngaart en Chris Hayes.
- "Challenging Core Beliefs" van Cristine Padesky

Huiswerkafspraken:

- Iedereen bestudeert elke keer de bij de zitting behorende literatuur.
- Elke cursist bereidt casuïstiek voor uit de eigen praktijk (liefst een lopende behandeling), die geschikt /geïndiceerd lijkt om cognitieve therapie te ontvangen, en tevens geschikt is (anonimiteit) om in te brengen tijdens dit blok.

Toetsen:

- De in de derde bijeenkomst in te leveren uitgewerkte casus dient als hulpmiddel bij het aanscherpen van de eigen leerdoelen die je voorafgaand aan dit blok hebt ingeleverd.
- Per sessie komen één of twee cursisten aan de beurt met de literatuur-presentatie (waarbij men de literatuur onderling mag verdelen naar keuze). Het rooster wordt tijdens de eerste bijeenkomst ingevuld.
- Het is de bedoeling dat de cursist die volgens het rooster aan de beurt zijn: a) de literatuur kritisch leest en b) hierover een korte mondelinge presentatie mbv power-point en/of video of DVD houdt voor de groep, waarbij men demonstreert hoe de methodieken die in de literatuur

van die dag centraal staan van toepassing kunnen zijn bij een lopende behandeling van een eigen cliënt, en c) met de groep hierover discussieert .

- Per sessie bespreken één of twee cursisten uit eigen casuïstiek heel kort (maximaal 10 minuten) een gedragstherapeutische behandeling, waarbij de gedragstherapeutische analyses en het behandelplan worden besproken. Je geeft daarbij aan waar in het gedragstherapeutisch proces de behandeling zich bevindt.

In de laatste bijeenkomst wordt een schriftelijke evaluatie gehouden die als eindmeting dient, waarbij geëvalueerd wordt of de eigen leerdoelen gehaald zijn.